

אומר שהוא עושה לשמה עיי"ש, אמנם עיין בספר גידולי הקדש - ס"ק ד' בסימן רע"א דכתב לבאר דהעיקר כהחכ"צ וכן סוברים הפנ"י וה"מאיר נתיב"ם והוכיח את דעתם מדברי התוספות ומדרכי וסה"ת עיי"ש.

סכום סעיף ה'

- א. לכתחילה צריך ישראל לעבד העורות לשמה ולכוין לשמה בכל העבודות.
- ב. הא דבעינן לכתחילה ע"י ישראל היינו אפילו אם אינו מעבד ביופי כמו עכ"ם.
- ג. במקום שאין שכיח עבדנים ישראלים, אם רק שייך שהישראל יכול להניח העור בתוך הסיד ויאמר להגוי שהשאר יעשה לשמה מה טוב, ואם אינו יכול מהני אם ע"ג העכ"ם ומצוהו להניח העור בתוך הסיד לשמה אפילו אם אינו מסייע כלום, ולמצוה מן המובחר יסייע אפילו בשותפות העכ"ם אם יכול.
- ד. צריך לצוות אותו בפה שיניחו לתוך הסיד לשמה ולא מהני אם רק מחשב אפילו בדיעבד.
- ה. אם הישראל מניחו בתוך הסיד לשמה ועכ"ם גמרו בלי אמירה אליו כלל כשר בדיעבד.
- ו. האמירה מהישראל להעכ"ם צריך להיות בהרגע ממש שהעכ"ם נותן העורות לתוך הסיד ואם אמר מקודם לא מהני, נ"ב ופרמ"ג.
- ז. אם הטילו ישראל או אמר לעכ"ם בשעה שעושהו דיפתרא שיניחו שם לשמה מהני בדיעבד אע"פ דלא נעשה קלף בזה, ואינו כמו הנתניה למים.
- ח. אפילו אם עכ"ם אומר בפירוש בשעת העיבוד שהוא עושה לשמה לא מהני להרבה אחרונים, וכן החלכה. גידולי הקדש י"ד סימן רע"א.

סעיף ו' כשמעבדין ע"י עכ"ם יסמן העורות בנקבים במרצע כעץ אותיות, ולא חיישינן אח"כ שמא החליפם חייף את הסימנים משום דמירתת סן יכיר הישראל בטביעת עין שיש לו בסימנים, או מפני שאלו הנקבים נעשו מחדש (ודוקא נקבים כעץ אותיות ולא נקבים סתם, כ"כ בפרמ"ג) יש מי שאומר שלא יסמן במרצע אלא יחרוץ אותיות על הראש מבפנים (ברוך שאמר, ונקט כן במג"א לעיקר) עוד צריכין להשגיח מאד לאחר העיבוד

כי למעמים העכ"ם מניח מטליתים על הנקבים שהיו בעור ומטליתים אלו מסתמא מעור שלא נעבד לשמה (אולי גם מטמאים) ובקושי הם ניכרים לאחר העיבוד כ"א נגד השמש (מחה"ש סימן ל"ב ס"ק י"א).

במקום דמצוי מומרים שיכולים לזייף והתפילין נשלחים למי שאינו מכיר הכתב לא מהני סימנים, אבל אם הם נשלחים לאיש שמכיר הכתב מהני מכה מירתת אפילו במקום דמצוי מומרים, כן יוצא מדברי המג"א ס"ק י"ג עיי"ש, והא דתירץ דיש נפק"מ בין דבר מאכל לשאר דברים עיין בשו"ת חת"ם י"ד קכ"ד וב"אות חיים ושלו"ם בזה. במקום דיש גוים ששונאים דתי ישראל חשודים הם להחליף במזיד ומכוון ואין לסמוך בהם על סימנים, ועיין בזה באות חיים ושלו"ם. שאר דברי המחבר פשוטים ומובאים בשאר פוסקים. במ"ב פסק דלכתחילה יש להניח סימן של הכר"ש ובדיעבד מהני הסימן של השו"ע.

סכום סעיף ו'

- א. כשמעבדין ע"י עכ"ם יש לסמן העורות לכתחילה בחריצת האותיות על הראש מבפנים ואם זה אינו שייך יסמן במרצע נקבים כמין אותיות, אבל נקבים סתם לא מהני.
- ב. יש להשגיח אם יש חתיכת מטלית שמניחים העכ"ם על הנקבים לאחר העיבוד במה שמביטים על הקלף כנגד השמש, ואם מוצאים חתיכות כאלו העורות פסולים.
- ג. אפילו במקום דמצוי מומרים היודעים לזייף אם התפילין נשלחים למי שמכיר הכתב מהני דיש חזקה דמירתת, אם לא דיש פושעים שעושים כן להכעיס דאז אין לסמוך על הסימנים, אחר"ש.

סעיף ז' צריך שיהיו מעובדים בעפצא או בסיד וכיצא בו מדברים שמכוצים את העור ומחויקין אותו, וצריך ליתר שיניח העור בסיד עד שיפלו השערות מעצמן לא ע"י גרידה ואם מוציאו קודם לכן לא יכתוב עליו משום דהוי דיפתרא. (ברוך שאמר).

דברי המחבר כאן לקוחים מסעיף ח' באו"ח סימן ל"ב בתחילת הסעיף וממהג"א שם. במ"ב הביא שם דה"משיבת נפש בתשובה ד' חולק ע"ז